

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 65/02-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť Š. S., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B. B., ktorou namietal porušenie základného práva na pokojné zhromažďovanie podľa čl. 28 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 11 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Miestneho úradu mestskej časti Bratislava - Staré Mesto v konaní o prijatí oznámenia o zhromaždení podľa zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve v znení zákona č. 175/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, za účasti Miestneho úradu mestskej časti Bratislava - Staré Mesto, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. S. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. októbra 2002 doručená sťažnosť Š. S., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B. B., ktorou namietal porušenie základného práva na pokojné zhromažďovanie podľa čl. 28 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 11 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom

Miestneho úradu mestskej časti Bratislava - Staré Mesto (ďalej len „mestská časť“) v konaní o prijatí oznámenia o zhromaždení podľa zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve v znení zákona č. 175/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon (ďalej len „zákon o zhromažďovaní“).

Sťažovateľ tvrdil, že k porušeniu jeho základných práv došlo kvôli tomu, že zamestnanec mestskej časti od neho požadoval doplnenie oznámenia o konaní zhromaždenia (súhlas vlastníka pozemku s jeho využitím na konanie zhromaždenia), ktoré nebolo potrebné a pre nepredloženie tohto súhlasu odmietol, napriek upozorneniu na protiprávnosť jeho postupu, zaevidovať oznámenie o konaní zhromaždenia, ktoré sa napokon 14. septembra 2002 aj tak konalo, čo viedlo k začatiu priestupkového konania voči sťažovateľovi.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti musí skúmať predovšetkým to, či je daná jeho právomoc na konanie a rozhodovanie o sťažnosti s osobitným zreteľom na čl. 127 ods. 1 ústavy. Podľa tohto článku ústavy je daná právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody len vtedy, ak o tejto ochrane nerozhoduje **iný súd**. To potvrdzuje aj ustanovenie § 49 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ namietal porušenie označených základných práv postupom orgánu územnej samosprávy, ktorý rozhodoval o tom, či prijme alebo neprijme ako platné jeho oznámenie o konaní zhromaždenia podľa zákona o zhromažďovaní. V sťažnosti uviedol, že

jeho oznámenie nebolo prijaté, aj keď 9. septembra 2002 upozornil mestskú časť na protiprávnosť jej postupu vo vzťahu k definícii verejného priestranstva podľa zákona o zhromažďovaní.

Preskúmajúc negatívnu enumeráciu a postupy, ktoré sú vylúčené, ústavný súd konštatuje, že tento postup orgánu územnej samosprávy nie je vylúčený.

Podľa § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a **postupov orgánov verejnej správy**. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia v správnom súdnictve preskúmavajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, pokiaľ im zákon zveruje **rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy**.

Podľa § 248 Občianskeho súdneho poriadku správne súdy nepreskúmavajú len tie postupy správnych orgánov, ktorými neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o zhromažďovaní zhromaždenia sa musia oznamovať príslušnému orgánu územnej samosprávy s náležitosťami, ktoré ustanovuje zákon.

Podľa § 5 ods. 5 zákona o zhromažďovaní ak zvolávateľ neuvedie údaje podľa § 5 ods. 2 a 3 tohto zákona alebo ak sú uvedené údaje neúplné alebo nepresné, príslušný orgán územnej samosprávy na to zvolávateľa pri osobnom predložení oznámenia upozorní s tým, že ak tieto vady nebudú odstránené, nepôjde o platné oznámenie. Zvolávateľ je povinný na mieste oznámenie potrebným spôsobom doplniť alebo upraviť. Ak bolo oznámenie predložené iným spôsobom, orgán územnej samosprávy zvolávateľa na vady bezodkladne písomne upozorní. Povinnosť zvolávateľa podľa odseku 1 je splnená, ak vady oznámenia boli odstránené v lehote tam uvedenej.

Zo skutkového stavu uvedeného sťažovateľom a citovaných právnych predpisov vyplýva, že sťažovateľ mohol a musel využiť právny prostriedok ochrany jeho základných práv, ktorý je od 1. januára 2002 určený na ochranu proti nezákonným (protiprávnym) postupom orgánov aj územnej samosprávy. Takým prostriedkom je žaloba v správnom súdnictve.

Sťažovateľ však nevyužil účinné právne prostriedky ochrany svojho základného práva na zhromažďovanie spôsobom, ktorý umožňuje platný právny poriadok Slovenskej republiky v konaniach pred orgánmi súdnej ochrany (§ 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku), ale priamo sa obrátil na ústavný súd. Taký postup však ústava ani zákon o ústavnom súde neumožňujú. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá osoba, ktorá namieta porušenie jej základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu.

Tento záver má oporu aj v stabilnej judikatúre ústavného súdu (podobne II. ÚS 147/02, II. ÚS 148/02).

Na základe obsahu sťažnosti, uvedených právnych záverov a predchádzajúcej judikatúry o uplatnení princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2002